AKBABA

Karadakiler — İmdaat!..
Batıyoruuuz!..

D.P

Küçük.. fakat benim!

EMLÂK BANKASI

YAPI TASARRUFU'na başlamıştır

AKBABA

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Ahmet Koçer

Basıldığı yer: ŞAKA Matbaası İSTANBUL
Sayısı 35 Kuruş

ABONE ŞARTLARI : Türkiye için, yıllığı (52 sayı hesabiyle) 18 lira, altı aylığı 9 lira, üç aylığı 450 kuruştur.

Yabancı memleketlere, yıllığı 30 lira, altı aylığı 15 lira, üç aylığı 750 kuruştur.

Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade olunmaz.

ADRES : Nuruosmaniye Caddesi, numara 57, İstanbul.

Telefon : 21649

SEK VERMUT

Emniyet Sandığının Çiftehavuzlarda yeni yaptırdığı

2 DAİRELİ APARTMAN

TALİHLİ SAHİBİNİ BEKLİYOR

— Zarif ve Sağlamdır.
— Bir Dairesi İrat.
— Ötekisi İkametgâh olur.
— Keşide: 29 Ağustos 1952

150 Liralık Bir Hesapla

Bir Apartman Sahibi Olabilirsiniz

Fırsatın Uğurlu Eli Kapınızı Çalıyor.

EMNİYET SANDIĞI

Tafsilât Broşürlerimizde

Mucyyen zamanlardaki Sancılara Karşı...

GRİPİN

KULLANINIZ!

Gripin

- Baş, diş, adale, sinir, ağrılarına karşı başarı ile kullanılır.
- Grip ve nezle başlangıcında bir çok fenalıkları önler.
- Süratle hazmolur, ve derhal tesirini gösterir.

KİNİNLİ **GRİPİN**

4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir.

Mideyi Bozmaz, kalbi ve böbrekleri yormaz.

T.C. Ziraat Bankası

VADELİ, VADESİZ TASARRUF HESAPLARI İÇİN BU YIL 650,000 LİRALIK BİR İKRAMİYE PLÂNI HAZIRLANMIŞTIR. BU PLÂNDA 10 ÇEKİLİŞTE

14EV

AYRICA 10,000, 1.000 ve 500 LİRALIK İKRAMİYELER, TRAKTÖR ve ZİRAAT ALETLERİ VARDIR.

ÇEKİLİŞLERE İŞTİRÂK ŞARTLARINI BANKA ŞUBE VE AJANSLARINDAN ÖĞRENMEKTE ACELE EDİNİZ.

Temmuz 24 1952

AKBABA

Sahipleri: YUSUF ZİYA ORTAÇ — ORHAN SEYFİ ORHON

Sayı: 19

Galip Hoca!

Akropolis isminde bir Yunan gazetesi, İzmiri isteyen bir makale yazmış. Yazar a... Kızıl çeteleri kardeş kaniyle boğan Yunanistanda ahmak ve alçak kıtlığı yok. Bir gün İzmiri istiyecekler, bir gün Ayasofyayı... Bunlar, dost Yunanistanın sesi değil, sahibinin sesidir.

Biz, bu isteklere az kızar, çok güler, geçeriz. Fakat hiç gülemeyip çok kızacağımız.. hayır, kızmak da değil, çok utanacağımız bir şey var: Büyük ve faziletli muhalefeti hiç kimseye vermiyen Ulus gazetesinin neşriyatı.

Mide bulantısını çok aşan bir tiksinti ile beş hissinizin birden öğürmesini göze alınız da bu gazetenin 16 Temmuz sayısına beraber bakalım.

Birinci sayfada bir resim: Rum Patriği Athenagoras, Cumhurbaşkanımızı -bütün büyük rûhânîlerin, bütün büyük devlet adamlarını taziz ettikleri gibi- saygılı ellerle kucaklamış.

Bu resim, eski bir fotoğraftır: Muhterem Celâl Bayar'ın Athenagoras'ı kabul ettikleri zaman çekilmiş eski bir fotoğraf.

Fakat, bu eski fotoğrafın altında, şu yeni havadis var: Bir Yunan gazetesinde İzmiri isteyen bir makale neşredildi!

Celâl Bayar... Athenagoras.. İzmir ve Akropolis gazetesi... Bunları birbirine hangi müşterek fikirle bağlıyabilirsiniz?

O fotoğrafla bu haber arasındaki münasebet ne?...

Yoksa Akropolis gazetesinin başyazarı Fenerdeki Rum patriğidir de Cumhurbaşkanımızı kolları arasına almış, okuyup üfleyerek elinden İzmiri koparmağa mı çalışıyor?

Ve yoksa, sayın Celâl Bayar'ın yüzündeki gülümseyiş de, o acı isteğe karşı verilmiş tatlı bir muvafakat cevabı mıdır?

İktidarda iken, hamiyeti bir cebine, fazileti öbür cebine indiren C. H. P. muhalefete geçtiğindenberi, her Türkün eşit duygusu olan vatan severliği de kimseye vermeye başladı.. Cumhurbaşkanına bile!.

O Cumhurbaşkanı ki, Garp Cephesi kurulmadan evvel, genç alnında beyaz bir sarık, genç yüzünde siyah bir sakalla, Garp Cephesinin Galip Hocasıydı.

Galip Hocadan İzmir istenir mi?

Yusuf Ziya ORTAÇ

Şimdi anladım!

Ankarada iken, sabahleyin gözümü açar açmaz Zaferle Ulus gazetesini okuyordum. İnsan, Ankarada gazetelerde okumasa sıkıntıdan patlar. Mubarek memleketin acayip bir hali var: Soğuğu sert, sıcağı sert, rüzgârı sert, politikası sert.

Bakıyorum: Partiler arasında tartışmalar çok sert oluyor. Nerde ise halk birbirine girecek, memleketin altı üstüne gelecek gibiydi. Herkes politika konuşuyordu: Ahmet, haklı, Mehmet haksız, ben de politika konuşuyordum. İstanbula geldim, hava değişti. Birdenbire anlıyamadım. Ne oldu? Partililer arasında bir dostluk andlaşması mı yapıldı? Partizanlar mı kavgadan usandı? Yoksa halk mı bunlardan bıktı? Bir sakin hava... Politikasız konuşma.. Muhalif, muvafık bir arada, gülüp eğlenmeler.. Kır gezintileri, dans, içki, spor, oyun.. Şaştım. Bu hoşgörürlük ve tatlılık nereden geldi? Benim de sinirlerim düzeldi! Demokrasi terbiyesi yerleşti mi? Neye Samet Ağaoğlundan bahis yok? Resmî ilânlar, siyasî baskı, diktalörlük gidişi nerede? Her taraf süt liman.. Ha şimdi anladım, bu değişikliğin sebebi şu: Sabahları artık Zaferle Ulus gazetesi okumuyorum!

□

AÇLIK REKORU

Hamburglu Boby açlık rekorunu kırmış; tam 60 gün aç durmuş! Ajanslar bu haberi veriyor. Demek aç durmak da bir spormuş! Boby öğünmesin öyley se. Dünyadan haberi yok. Biz Türkler, bütün milletçe sporcuyuz ve en az 300 seneden beri dünya rekoru bizdedir!

Gazetelerden: Veba salgını dolayısile hükûmet Hacı gemilerinin gitmesine müsaade etmedi..

— Bu gemi böyle nereye gidecekti?...
— Galiba ahrete!...

UNUTMAK İSTEMEDİĞİM Şeyler

İnanan Gözler...

Kötümser bir ahbabım vardı, ne zaman görüşsek beni zehirlerdi; şu sözler ölümünden birkaç gün evvel; beynime damlattığı son zehri oldu:

— «Mes'ut insan yoktur.» derler; bu, yanlış bir lâkırdıdır; eşyaya inanan gözlerle bakıyorsak, mes'uduz.

Bunları uğultu halinde ve gamlı bir sesle söylüyordu; ve söylediği şeylerin mânası var mıydı, yok muydu, düşünmiyerek içimi çekecektim, fakat o, benden evvel içini çekti ve:

— Azizim, dedi, ben inanan gözlerimi otuz yaşımda kaybettim, ondan sonra hep bedbaht yaşadım. Eğer o yaşta ölseydim, arkamda meleklerle dolu bir cennet bırakacaktım: Dünya cennet kadar güzeldi, ve o cennet insan denen meleklerle doluydu.

Buna inanmıştım ve dünyada, insanlara da inanan gözlerle bakıyordum. Timsaha güzel ve iyi kadın olduğuna inanan gözlerle bakıyor, müptelâ ve mes'ud oluyordum. Sırtlana, dost olduğuna inanarak bakıyor, yırtıcı hayvanlara dostlarım diyordum. İnsan boyu mikroba, sahici insan olduğuna inanarak bakıyor, bahtiyarım sanıyordum. Fakat çabuk ölmemenin ne felâket olduğunu nihayet anladım: Yaşlandıkça inanan gözlerimi kaybettim. Yirmi sekiz otuz yaşına kadar inandığım ve sevdiğim insanların, yaşlandıktan sonra yarım saatte, bir saatte tanıyor, içyüzlerini, korkacak kadar, iğrenecek kadar görüyordum.

Birbirinden yaktığı sigaralarından sonuncusunu yeni yaktığını unutarak, ondan bir sigara daha yaktı, manzume okur gibi aruzlu bir sesle şu ibareyi terennüm etti:

— Keşke kör olaydım da inanan gözlerimi kaybetmeyeydim.

Midhat Cemal KUNTAY

— Gülek boğazında bir otobüs devrilmiş...
— Gördün mü, adı değiştirilecek yerli...

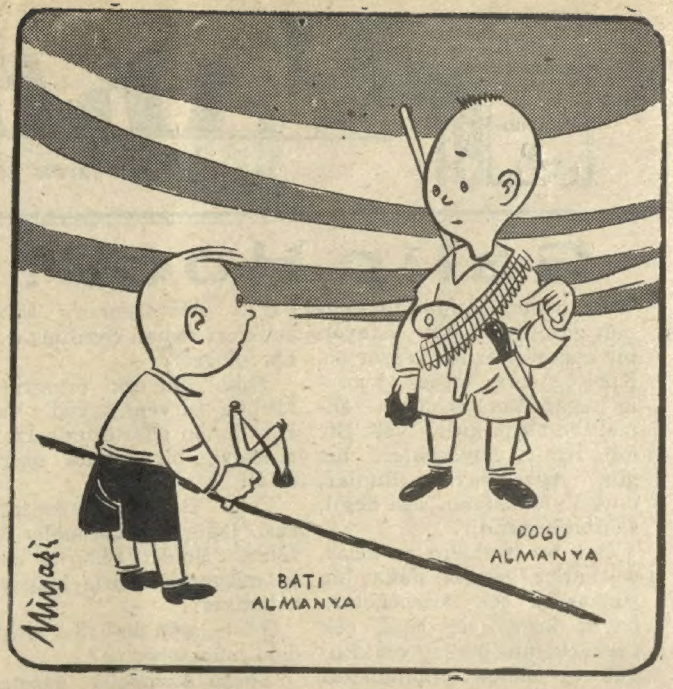

Doğu Almanya — Vay, silâhlanıyorsun hal...

Apartıman Kapıcısı

Şaşmadınız mı? Kumkapıda bir apartıman kapıcısı intihar etmiş! Bu zamanda bir apartıman kapıcısı intihar eder mi? Memur değil, emekli değil, işçi değil apartıman kapıcısı bu! Herkesin: «Ev kiraları serbest bırakılırsa halimiz ne olacak?» diye acı acı düşündüğü bu sırada, Allah ona hem bir apartıman ihsan etmiş, hem de apartıman kapıcılığı gibi şerefli, otoriter bir mevki vermiş!

Eski devrin İstanbul efendiliği neyse, bugünün apartıman kapıcılığı odur: Astığı astık, kestiği kestik! Kiracılardan hiz met karşılığı para almaz, cizye alır. Yardımına muhtaç olup ça ğırdınız mı, canı isterse gelir, canı isterse gelmez. Kızdırırsanız yapmıyacağı yoktur: Gece, size kapıyı açmayıverir. Artık işiniz yoksa zile basıp durun! Bütün apatımandakiler uyanır, bütün mahalle uyanır o, uyanmaz. Tepinirsiniz uyanmaz, bağırırsınız uyanmaz, kapıyı yumruklarsanız yine uyanmaz. Cezanızı kâfi görünceye kadar sizi sokakta bekletir. Öbür kiracıların size taraftarlık etmek ne haddine? İsterse hepsini birden cezalandırır. Ne mi yapar? Meselâ, ana musluğu kısıverir, bir damla su akıtmaz. Apartımanı Kerbelâya çevirir. Banyoya girişinizi bekler, sıcak suyu keser. Eğer apartımanınız kaloriferli ise daha çok emrindesiniz. Kömür bitti, der, kaloriferi yak maz. Verin yüzer lira daha! Bu sefer de kazan delinir. Verin ellişer lira daha. Satıcılardan istediğini bırakır, istemediğini bırakmaz. Misafirlerinizi tersler.. Hasılı sizi canınızdan bezdirir!

İşte böyle bir apartıman kapıcısı intihar etmiş! Neden? Yersiz mi kalmış? İşsiz mi kalmış? Parasız mı kalmış? Hayır, sevdaya müptelâ olmuş! Ayni apartımanda oturan bir genç kıza vurulan 3 çocuk sahibi kapıcı sizin, benim gibi değildir! Biz olsaydık, bir defa âşık olmağa cesaret edemezdik! Kiracılık derdi çekmekten gönül işlerimizi düşünmeğe vakit kalmazdı. Sonra, Allah başımızdan irak etsin, âşık bile olsak mütevazı, kalender, cefakeş bir âşık olurduk. Sevgilimizin haftada, ayda bir yüzünü görmekle kanaat ederdik. Fakat, bu üç çocuklu âşık apartıman kapıcısı sabah akşam sevdiğini görmekle yetinememiş. Onunla ayni binada oturmak da az gelmiş, visalini istemiş. Kızcağız nikâhlanınca da dünya bana haram oldu, diye canına kıymış! Sakın kapıcıyı kiracılardan birinin ahı tutmuş olmasın!

ZARURET

— Ah, diyordu adam, titizlik ne fena şeydir, bilmezsiniz. Alışmışım bir kere, hâlâ, eve girerken kapıda ayakkabılarımı çıkarırım...

Sarhoş ve çapkın arkadaşı gülerek başını salladı:

— Gece yarısından sonra, ben de!

Sirkte Bir Gece...

Dün gece, İstanbul Sergisinde meşhur Medrano sirkine gittim. Yook, zannettiğiniz kadar kolay değil: Yedi buçuk liralık bileti karaborsadan on liraya alarak!.

Koskoca çadırın içi tıklım tıklım... Yan yana değil, omuz omuza, diz dize, hattâ kucak kucağa oturuyoruz. Ayakta kalana sandalye, aç kalana sandviç, susuz kalana gazoz satıyorlar...

Tuhaf değil mi? İktidarın muhasarası altında kaldım... Sağım da Maliye Bakanı Polatkan, ailece gelmiş.. Solumda, Etem Menderesle Mükerrem Sarol...

Dikkat ettim: «Etem Menderes'de soyadının gururu müthiş!.. Etrafa şakulî değil, ufkî değil, âdeta amûdî bakıyor!

Neyse efendim, önce muzika, sonra numaralar başladı:

Sevimli bir maymun, çepçevre seyircilerin ellerini sıkarak dolaşıyor. Fakat iktidardan yüz bulmadı: Ne sağımdakilerle, ne solumdakilerle tokalaşmadılar!

Arkadan, kahkahalarla taklalar atarak birkaç cüce meydana çıktı: Ne pişkin mahlûklar.. Tokat attıkları zaman mes'ud, tokat yedikleri zaman bahtiyar.. İçlerinden birini tanır gibi oldum. Acaba tebdil mi gelmişti?.

Köpekler pek sevimli.. Bir işaretle iki ayak üstünde duruyor, bir işaretle atlıyor, bir işaretle oturuyorlar. Belli ki şef sistemine tâbi yetiştirilmişler!

Filler müthiş!.. Bir tanesi Ethem İzzet Beniceye o kadar benziyordu ki, hele hortumu, tıpkı üstadın burnu.. Sirk sahibi onları beslemenin kolayını bulmuş: Seyircilere yirmi beşer kuruşa sandviçler sattırıp, müşterilerin eliyle fillerine yutturuyor... Bu manzara karşısında, Maliye Bakanı çok dalgın ve düşünceliydi: Doymak bilmiyen fil, acaba bütçeyi mi hatırlatmış tı ona?..

Atların raksı da pek sevimli... Hele bir tanesi bizim üstad Yavuz Abadan'dan daha iyi dans ediyordu diyebilirim!

Bunların, iki arka ayaklariyle top atışları da müthiş: Âdeta Zeki Rıza Sporel'in eski şütlerinden farksızdı diyebilirim!

Fakat, en çok ibretle seyrettiğim şey kaplanlar oldu: Vahşî kıt'aların bu yırtıcı hükümdarları, kamçıyı eline geçiren bir delikanlı karşısında, bir iki kükredikten sonra baş iğdi, emre itaat etti.

Bir daha inandım ki, arslan da olsan, kaplan da olsan, nafile.. İtaate alıştın mı, artık emir kulusun!

ÇİMDİK

Ata sözlerinden: Dostluk kantarla, alış veriş miskalla!..

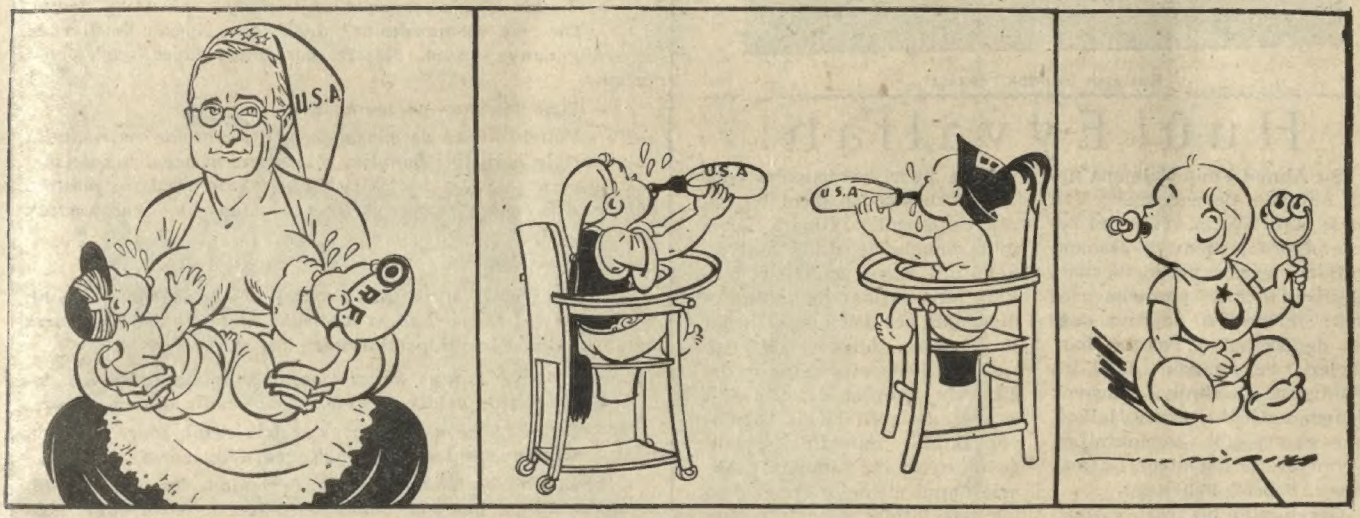

Amerikan yardımı...

Plâjlarda Evlenenler...

Eskilerin görücülük âdetini bilirsiniz. Bir anne oğlunu evlendirmek istediği zaman, sağlık verilen kızlardan birini evinde görür, oğluna tarif eder, beğendirir, söz kesilir, iş olup biterdi. Bazı meraklı ve titiz anneler bu kadarla da kalmazlar, kızın çıplak vücudunu da görmeğe kalkarlardı. Misafir odasında kızı soymak mümkün olmadığı için kadınlar hamamında sözleşilirdi. Oğlanın anası, göbek taşında oturan kızın vücudunu görür, oğluna daha mufassal izahat vermek imkânlarını bulurdu.

Bugün, İstanbul gibi şehirlerde bile, görücülük âdeti tamamile kalkmış değildir. Bir «yarım görücülük» şekli tatbik ediliyor. Kızı evvelâ oğlanın anası görüyor, sonra da bir çay davetinde delikanlı kızı tanıyor. Birbirlerini beğenirlerse, tamam. Buyurun belediye dairesine.

Bugün de bazı meraklı ve titiz aileler kızın vücudunu görmek isterlerse, plâjda sözleşiyorlar. İki taraf oraya gidiyor. Oğlan da beraber. Delikanlı, biraz uzaktan, kızın vücudunu seyrediyor.

Annesi daha zor beğenen bir mizaçtadır. Oğlunun kulağına fısıldıyor:

— Göğsünü beğenmedim.

— Nesi var?

— Düşük. Beli de kalın.

— Ben inceltirim onu.

— Nasıl inceltirsin ayol?

Oğlu «kucaklıya kucaklıya» diye düşünüyor, fakat söylemiyor. Annesi tenkidinde berdevam:

— Kalçalar da kalın.

— Fakat bacaklar güzel.

— Ayaklara baksana...

— Ne var?

— Her parmağın üstünde fındık gibi bir nasır.

Oğlan anası, daha ötelerde bir kızı gösteriyor:

— Bak işte, bu güzel bir kız.

Delikanlı da ayni fikirde:

— Ha!.. Doğru!.

Kadın cesurdur. Yerinden kalkıyor, o kızın arkasında oturan yaşlı bir kadına yaklaşıyor, yanına oturuyor:

— Affedersiniz efendim, şu hanım kızımız hemşireniz midir?

— Hayır efendim, kızım.

— Allah bağışlasın. Evli midir efendim?

— Hayır, evlenmedi henüz.

— Sözlü müdür efendim?

— Hayır, çok istiyen var ama, henüz bir münasibini bulamadık.

Oğlanın anası şöyle bir gözlerini süzüp maksadını açıyor:

— Öyle mi efendim? Pek beğendim, Allah bağışlasın, su perisi gibi bir kız... Oğlum Haldun da şurada. O da hayran oldu efendim.

O sırada kız ayağa kalkar, yürür, denize atlar. Oğlan da cup! denize.

Kız anası sorar:

— Mesleği nedir efendim?

— Mühendis.

— Yüksek mi?

— 1.70.

— Boyu değil efendim, yüksek mühendis mi?

— A... tabii... Yüksek. Çok yüksek. Teknik Üniversiteden mezur.

— Maşallah.

— Acaba banyodan sonra şu gazinoya buyursanız da onları bir tanıştırsak mı?

— Bilmem ki. Sorayım bir Şadana.

Kız denizdedir. Analar sözleşir.

Oğlanın annesi gazinoda oturup bekler. Evvelâ kızın annesi gelir. Bekleyip dururlar. Nihayet kızla oğlan konuşa konuşa gelirler.

İki kadın da hayretle sorarlar:

— Tanışıyor muydunuz?

— Hayır, şimdi tanıştık.

Haldun muzaffer bir tavırla ilâve eder:

— Ve anlaştık.

Mesele yok.

Bazı pişkin delikanlılar için, evleneceği kızı denizde bulmak, lüfer avı kadar kolaydır!

Cız

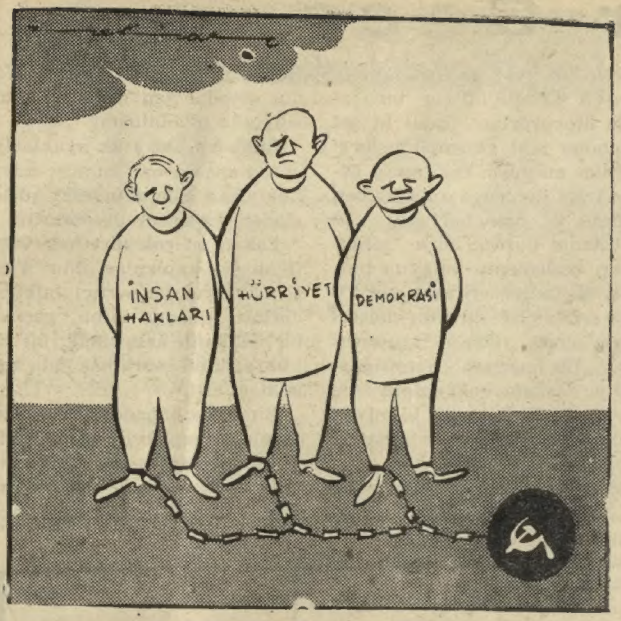

Rusların elindeki esirleri...

Huû! Eyvallah!

Şu Ahmet Emin Yalmana nasıl hükûmet beyendirmeli? Vak tiyle Halk Partisi iktidarını beyenmiyordu, şimdi de Demokratları beyenmemeğe başladı. İktidarı tenkid etmesine söz yok. «İğriye iğri, doğruya doğru» demek hakkı. Fakat o bazı şeyleri beğenmiyor değil ki! Yanlışları düzeltmiye çalışıyor denemez. Gönlü tekrar Halkçılara akmış gibi Demokratları sevmiyor, hoşlanmıyor, ısınamıyor.. Sebebi? Belli değil.

Geçen gün bir yazı yazmış. Bunu anlatmıya çabalamakta fakat anlıyabilene aşkolsun!

Diyor ki: Demokratlar, ilk ön ce bir başarı gösterir gibi oldular. İtibarımızı arttırdılardı. Sebebi de milli birlikti. Şimdi, bu birlik manzarası kayboldu. Ortada kırıcı çarpışmalar var!

Siz, bu yazıdan nasıl bir sonuç beklersiniz? İktidara taham mül, muhalefete itidal tavsiyesi değil mi? Hayır, muhalefet baskıda imiş, iktidar tahakküm ediyormuş, şef sistemine tek par ti sistemine gidiyormuş! Öyle ise tartışmaların eksilmesi değil, daha artması lâzım! Fakat artınca da millî birlik bozuluyor. İktidar muvaffakiyetsizliğe uğruyor! Ne yapmalı? Ahmet Emini memnun etmek için tek çare iktidar susmalı, muhalefet söylemeli!

Muhalefet — Sizi gidi, içli dışlılar, iktidar vurgunculari sizi!

İktidar — Hûu Eyvallah!

Muhalefet — Sizi Peron mukallidi acemi diktatörler sizi!

İktidar — Hûu Eyvallah!

Muhalefet — Sizi gidi millet kesesini yardakçılarına dağıtan soyguncular sizi!

İktidar — Hûu Eyvallah!

Muhalefet — Sizi gidi yüz seneden beri misli görülmemiş derecede basın hürriyetini kısan baskıcılar sizi!

İktidar — Hûu Eyvallah!

Muhalefet — Sizi gidi milleti yalan vaatlerle aldatan düzenbazlar sizi!

İktidar — Hûu Eyvallah!

Muhalefet — Sizi gidi...

İllallah, sabır taşı olsa çatlar, bir iktidar hükûmetinin melâmet hırkasına bürünüp çile doldurması nerede görülmüş tür? Ahmet Emin Yalman, sahiden Demokrat Parti hükûmetinden bunu mu istiyor? Bu bir insanı belki derviş yapar amma, böyle dervişlerden kurulmuş bir hükûmet hiç bir iş yapamaz!

Sakın Ahmed Eminin başına sıcaklar vurmuş olmasın?

Yakubun küskünlüğü!

Ankara hayvanat bahçesinde «Yakup» isimli bir papağan varmış, ötedenberi «Oohmaşallah... Yakuba da maşallah» türküsünü çığırırmış. Yir mi beş kelime konuşur, misafirlerle şakalaşır, saklambaç oynarmış.

Bu marifetli hayvanı özel dairesinden ayırıp muhabbet kuşları arasında bir kafese koymuşlar. Ogün bugün Yakupta ses yok. Dünyaya küsmüş, dalgın, kafesinde oturuyor ve ağzını açmıyor. Ne söz, ne oyun, ne şarkı!

Acaba yerini mi yadırgadı, yoksa muhabbet kuşlarından birine mi sevdalandı? İkinci ihtimal fazla. Çünkü zamanımızda aşka inanmıyanlar gece gündüz sevda şarkıları söylüyor, birine gönül verenler susuyorlar!

Olimpiyad Mektubu

Helsinki (Güreşcilerle giden muhabirimiz Çaylâk bildiriyor) — Kazasız belâsız buraya vardık. Allaha şükür hepsi helâl süt emmiş çocuklar. Fin zabıtasını kuşkulandıracak hiç bir vukuat yok. Yalnız ağır sıklette niçin çöktüğü koltuktan hiç bir kuvvetin kaldıramıyacağı bir iki politika kurdu getirmediğinize şaşıyorum. Sonra, bu seneki olimpiyat göreşlerinde cu-citsu da yapılacakmış. Bu oyun, bilindiği gibi, hasmının neye uğradığını anlamasına vakit bırakmadan sırtını yere getirmeğe yarar. Keşke bu iş için de F. K. Gökay'ı getirseydik.

Neyse. bizimkiler antrenmana başladılar bile. Futbolcular boyuna birbirine sofrada pas, sahanda boş vererek hazırlanıyorlar.

Rus takımının antrenöriyle gizlice konuştum.

— Ümidiniz var mı? dedim.

— Maalesef hiç yok! dedi.

— Hiç bir sahada şampiyonluk ummuyor musunuz? dedim.

— Onu mu soruyordunuz? dedi, ben siyasî ümitlerden bahsediyorsunuz sandım. Mesele spor sahasındaysa, gücü yeten kazanır.

— Sizin gücünüz ne merkezde?

— Vallahi kimse duymasın ama, biz sporcularımızı Stalin dolmalariyle besledik. Bakalım alacağımız neticeyi biz de merak ediyoruz... Şayet bir iki galibiyet kazanırsak iç politika bakımından vaziyetimiz düzelecek... Mamafih, kazanmasak da kazanacağız.

— O ne demek?

— Kat'i emir aldık. Kazanmasak bile Rusyada kazandık diye yayacağız. Şayet kazara dışarıdan muhlif haberler sızarsa batı demokrasilerinin yalanlarıdır der, çıkarız...

— O halde buraya kadar boşuna zahmet etmişsiniz, dedim. Gelmeden de geldik, yenmeden de yendik diyebilirdiniz...

— Zaten bu seyahati sporcular için değil, idareciler için yaptık. Maksat gönül eğlendirmek... cevabını verdi.

Bu samimi hasbihalden sonra, bermutad, rus idarecisi, bizi tanımazlıktan gelmeğe devam etti. Her milletin böyle acaip anlayışları ortasında biz nasıl spor yapacağız bilemem. Şayet kızınamadığımızı duyarsanız, sakın inanmayın, mutlaka işin içinde bir katakulli vardır. Şimdilik mızıkçılığa Yaşar Doğu, Gazanfer Bilge ve Nasuh Akar'ı kabul etmemekle başladılar. Bu eski dünya şampiyonları ile konuştum. Bana cevap olarak hep bir ağızdan şu türküyü söylediler:

Felek bize neler etti, aaaah,
Şampiyonluk elden gitti aaah!...

Direktör — Bizim büroda da her iş süratle görülür!...

OLİİMPİYAT YEMİNİ!

— Yenersen de, yenilirsen de hakkına razı olacağına, hakem dövmiyeceğine, bıçak çekmiyeceğine, mağazalardan alış veriş ederken saat falan gibi şeyler aşırmıyacağına vallahi mi?...

Tebdil-i kıyafet!

Gazeteler İstanbul valisi, Fahreddin Kerim Gökay'ın kıyafetini değiştirerek plâjları teftiş ettiğini yazdılar. Fakat tafsilât vermediler.

Vali, kıyafetini nasıl değiştirdi? Kısa pantalonlu çocuk elbisesi mi giydi? Kadın kılığına mı girdi? Sakal mı taktı? Yoksa Karagözdeki Beberuhi şekline mi büründü?

Gökay, yalnız kıyafet değil, meslek değiştirmeyi de sever: Doktordu, vali oldu; şimdi de polis hafiyeliğine merak sarmış. Araya araya hangi meslekte istidadı olduğunu anlıyacak. Boyuna bakarsanız, da ha vakti var; fakat yaşına bakarsanız, biraz geç değil mi?

□

YENİ TERİMLER

Millî Eğitim Bakanlığında bir «Felsefe terimleri komisyonu» toplanmış ve, hiç kimsenin anlamadığı sözlere herkesin anladığı karşılıklar aramış. Bu komisyonda profesörler, marifçiler, dilciler günlerce uğraşıp durmuşlar. Bence aralarında isportacılar da bulunmalıydı. Çünkü bazı yabancı kelimelere Mahmutpaşada haykıran satıcılar kadar güzel Türkçe karşılık bulan yok.

Misal mi istersiniz?

Kadınların göğüslerine taktıkları «sutiyen» denilen askıyı Mahmutpaşa işportacıları şöyle bağırarak satıyorlar: «İkizlere takke»!

Amerikanvari Reklâmlar!

Bunlar Amerikanvari reklâm mı? Bir zamanlar sabun ilânlarında «Yüzünüz çamaşır değildir» gibi vecizelere rastlanırdı. Çocuk maması yapan bir firmanın «Mama yiyen bebekler, Çok geçmeden emekler» diye bir beyit düzdüğünü de hatırlıyoruz. Bundan 40 sene evvel de gazetelerde her gün şöyle bir ilân çıkardı :

Dakiki doktor Ziya
Memedeki çocuklara gıda

Bakınız, hatırımda kalmış, demek ki, manzum ilânların devamlı tesirleri var.

Geçen gün gazetelerde, manzum olmamakla beraber, dikkatimi çeken şöyle bir radyo ilânı gördüm:

«Kız alırken anasına, radyo alırken de markasına bakınız!»

Düşündüm. «Anasına bak, kızını al» derler ama, bu sözün mânasını anlamam. İnsan bir kız alacağı zaman, onun anasına değil, kendisine bakar. Anası güzel, kendisi çirkin bir kızı alırsanız şüpheye düşerim. Aksine, güzel bir kızın annesinin çirkin olması güzelliğinden ne kaybettirir?

Eğer bu söz yalnız ahlâk bakımından söylenmişse yine doğru değil. Kaynanaların ahlâk. arasında büyük bir fark var mıdır? Bana kalırsa hepsi kaynanadır ve iyi geçinmek için en kestirme yol, onların yüzünü mümkün olduğu kadar az görmektir!

Denizcilik Bankasının dalgaya gelmeyen Umum Müdür vekili: ULVİ YENAL

Seyahat

Rüyam'da Başıma Gelenler

Cebelüttarık (Telsizle) — Rüyam'da başıma gelenleri ancak şimdi size haber verebilme imkânına kavuştum. Buraya gelmeden, bizim telsizi Türkiye dalgalarına göre âyarlamak kabil olamadı. Bilirsiniz ya, bizim memlekette dalganın her çeşidi gibi, yani kısası, uzunu, ticarisi, siyasisi dahil, radyo dalgaları da bir başkadır.

Rüyam adındaki kotraya Newyork'ta kaçak yolcu olarak bindim. Sade Amerikan gemileri Türkiyeden bar kızı kaçırmaz ya, bazan da oradan buraya ihracat yapılır. Gerçi bizi Amerika ihraç etmedi. Bir Türk kotrasının koskoca Okyanusu aşacağını duyunca, vatan hasreti canlandı içimde. Sonra tetkik seyahati filân gibi dünyalığı gani bir vazifeyle bulunmuyorum ki yevmiyelerim işlemiyecek diye korkayım? Hulâsa bir gece, gizlice kotraya girdim. Doğrusu, merak da ediyordum; hangi sivri akıllı Con Ahmed'in aklına esti Atlantiği kotrayla aşmak diye... Alain Gerbault'danberi bu usul hayli eskidi. Türkiye'de bile posta tevziatı helikopterlerle yapılıyor, göklerimizde tepkili uçaklar fink atıyormuş diye duyuyorduk. Maksat bir deniz gezintisiymiş meğer. Atlantik ölçüsünde bir tenezzüh... Ahmet Emin Yalman için ne güzel bir seyahatname mevzuu. Hazret yardıdana sığınıp enine boyuna bir atardı ki... İçime doğmuş meğer. Kendisi değilse bile küçüğü kotradaymış: Tunç Yalman! Hâlen deniz erbaşı mıdır, nedir? Tatbikat için kotraya girmiş. Aslan Nihat, hani şu Galatasaraylı eski arslan; ondan sonra efendime söyliyeyim, kaplan Vedat; hani bu eski Galatasaraylı Vedat Abut (avut veya abus okunmaması rica olunur) filân hep teknedeler... Şimdi siz Amiral Abidin Daveri soracaksınız ama, acele etmeyin, onun da sırası gelecek.

Neyse... Lâfı uzatmıyalım da, herkes bu yazının Hürriyet'tekiler gibi sahiden telsizle gönderildiğini zannetsin. Bir motör yedeğinde Newyork limanından çıktık. Bu hal canımı sıkmadı değil. Keenne Denizbank'ın ikide bir havuzlanan sefineleri gibi yedekte gezmek insanın da, teknenin de ağırına gidiyor. Maksat hani geçenlerde bizim Newyork'tan Londraya giden koca Amerikan transatlantiğinin sür'at rekorunu kırarak mavi kurdelâyı sarıya tebdil ederek elinden almak... Neden sarı mı? Evvelâ sarı kur delânın çok meşhur bir şarkısı vardır. Sonra da basın kartı, karantina, hastane alâmeti, dalgaya düşmenin başlıca âmili olan sarı kız gibi bize gerekli şeylerden çoğunun millî rengi budur da ondan... Yine lâkırdıyı Nurullah Ataçın sohbet yazıları gibi ipe sapa gelmez bir hale koyduk. Sadede dönüyorum.

Vaktaki kotra açığa çıktı. Bendeniz de halat kangalının içinden açığa çıkarak Arslan Nihadın karşısında arzı endam ettim. Gemi raconu böyledir. Şaşırdılar, sevindiler. Bandırma vapuru değil ki ilk iskelede başından defetsinler beni? Sureta bir vazife verdiler: Memleketteyken belediyenin âyarsız saatleri tesbit ve mürakabe müdürlüğünü yaparak açıktan geçindiğim için burada da evvelâ ufukları kollayıp kopacak fırtınaları haber vermekle vazifelendirmek istediler. Lâkin namuslu adam olduğumdan kabul etmedim:

— Ben, dedim, eski Halk Partililerdenim. Ufuklara bakıp kopacak fırtınaları kestirmekten âcizimdir. Bana başka bir iş...

Bunun üzerine yelkenleri suya indirmek icabettiği zaman o işte, sair zamanlarda palamarı çözme işinde çalışmamı kararlaştırdılar. En siddetli dalgalara deniz tutmadan dayandığımı görünce de şaştılar. Ama, mesele basitti. Bir zamanlar çok gazete ve mecmua çıkardığım için, tabii, batıp çıkmağa alışmıştım. Atlantik değil, ne dalgası olsa vız gelirdi.

Dikkat ettim, ilk dakikalardan itibaren, Nihat, dümeni bırakmak istemedi. Sebebini sorduğumda:

— Atlantik'te bir kotranın dümenini kullanmak zor şeydir, dedi. Ben şimdi staj yapıyorum. Eskidenberi dümenciliğe merakım vardır. Mektepteyken, futbol takımının kaptanıydım ama, sınıfta dümenciydim. Zeki Rıza'dan imrendim. Yurda dönünce siyasî hayata atılacağım. Şimdiden idareciliği esaslı öğrenmeliyim. Malûm ya, bizde devlet idare etmek, yelkenlinin dümenini kullanmaktan kolaydır. Akıntıya kaptırdın mı, o kendi kendine de gider. Mesele havayı kollamakta...

Bir aralık, genç mico Tunç'la karşılaştık. Köftehor, babasının aksine, sudan işlere meraklı ve anlıyor da denizcilikten. Konuşmağa başladık:

— Nereden aklına esti Atlantiği aşmak senin?

— Karalardan uzakta diye bir piyes yazacağım.

— Eyyy?

— Tabii Şehir Tiyatrosu edebi heyeti kabul etmiyecek. Belki Küçük Sahne'de oynanır.

— Yani müşahede...

— Sade o kadar değil ki. Gazeteye röportaj da hazırlıyacağım.

— Heeey, ne gidiyoruz vallahi.. uçuyoruz be!...

— Bu iş çok aceledir, yürüyerek git, gel... Sakın otomobile falan bineyim deme!...

— İyi vallahi...

— Sonra, bu seyahati vesile edip pederden biraz masraf koparacağım. Gazeteden alacağım başka... Meşhur olmak, tarihî bir hadiseye katılmış olmak, denizci geçinmek filân da para getirmiyen avantajları işin...

Kâfir, babasının oğlu olduğunu hemen isbat edivermişti. İlle deniz tutmasına uğramasa, yolculuğun tadını tam mânasiyle çıkaracaktı ama... .

Öğleye doğru sağımızdan bir vapur geçti. Hemen yanımıza yaklaşıp kemend attılar. Siz deniz ortasında kement atılmaz, dersiniz ama, bizde gemicilik bukadar olur. Palamara, çımaya kemend der, çıkarız. Açıkgözler çarkı felek gibi döne döne Burhan Feleğe Olimpiyat komitesi âzası demiyor muyuz?

Gemidekiler kazaya uğrayıp uğramadığımızı sordular. «Elhamdülillâh, sağ salimiz!» dedik. Meğer bizim forsu görünce imdat işareti zannetmişler. Ne münasebet mi? Biz, ötedenberi forsumuzu yalnız nefsi nefisimizi kurtarmak için kullanırız da... Adamlar bunu da anlamış olacaklar. Size bir faydamız dokunur mu diye geldiler. Derken, bir müddet sonra bir martı sürüsü savaş nizamında tepemizden geçti. Hayırdır inşallah dedik. Arkadan bir karabatak alayı... Sahil mi var civarda demeğe kalmadan beş balinalık bir filo... onun ardından da yunuslar çarkı felek gibi döne döne sökün ettiler. En nihayet bir yolcu gemisi. Amirallik bayrağını asmış, kemali resmiyetle yanımızdan süzüldü ve bizi görünce üç defa düdük çaldı. Peşinden de düdükle «Hamsiyi koydum tatatavvaya...» havasına başladı. Bir de dürbünlere sarıldık ki ne görelim? Kumanda köprüsünde, o sırada Amerikaya davet edilmiş olan Abidin Daver! Ha bire düdükle Karadeniz havaları çalıp bize âşinalık gösteriyor! Arslan Nihat dayanamadı: «Haaaaaayyyyttt! Yaman gelir yaman gider Galatasaraylılar! Karada kaplan, suda arslan, var mı bize yan bakan!» diye bir nâra salladı. Allah sizi inandırsın, yer gök inledi.

17 günlük büyük yolculuğun tek hâdisesi bu olmadı elbet. Ama, Hikmet Feridun'un bir gidip iki saat kaldığı yerden beheri dörder sütun hesabiyle otuz altı tefrika çıkarması gibi, ben de şu Atlantik yolculuğundan imanına kadar faydalanmak azmindeyim.

Yazacağım tefrika - röportajların bazı başlıklarını sıralıyayım da, 54 seçimlerinde listeye girip girmiyeceklerini merak edenler gibi çatlayın:

Kanarya adalarında nasıl kanaryaları kafese soktum? — Gorenland yerlilerinde kızların giydiği bekârlık korseleri — Atlantikte yüzen şehirler — Balina karnında samba — Afrika sahillerinden beş yüz mil açıkta güvey giren kabile şeyhi — Nasıl şişe geçirildim? — Kazıklamanın bizde bilinmiyen şekilleri — Deniz kızları arasında bir aşk faciası. ilh...

Tam 17 gün sonra, Cebelüttârık kapılarına gelip dayandık. İstanbul'da olmadığımız, daha doğrusu deniz ortasında seyahat ettiğimiz için öyle su sıkıntısı filân çekmedik. Bazan hızımız Boğaziçi vapurlarının sürati kadar sefil bir dereceye düşüyordu ama, çok şükür, rüzgârı bulunca D. P. uğruna canını veren fedailerden daha çabuk yol alıyorduk. Zaten bu sayede kısa bir zamanda Akdenizin kapısına kadar geldik. Bu müddet zarfında, her türlü hava muhalefetine rağmen ayak diremekte, ortamızı değiştirmemekte F. K. G. dan aşağı kaldığımızı zannetmiyorum. Bir noktayı daha izah edeyim. Yazıma «Rüyam'da başıma gelenler» diye başlık koydum. Bunu rüyada başıma gelenler mânasına almayın rica ederim. Gerçi, bir bakıma seyahat rüya gibi geçtiyse de, siyasî nutuklar gibi, iki mânalı sözler söylemek âdetim değildir. Eşe dosta selâm, kelâm. Yakında, oraya gelip açık deniz sarhoşluğundan hazin bir şekil de ayılacağımız için, halimize acıyabilirsiniz, sayın Akbaba okuyucuları.

Akbaba muhabiri

— Tebrik ederim, bir oğlunuz oldu aziz kayınpederim...
— Nasıl?... Kayınpederim mi dediniz?
— Evet... Şimdi size getirirken bana ilân-ı aşk ettil...

Tehlike

Bir mecliste, doktora sordular:

— Öpüşmek gûya zararlıymış. Sahi o kadar tehlikeli midir, doktor?

— Yerine göre...

— Ne gibi?

— Öyle ya... evliyseniz ve karınız da görürse, tabii tehlikelidir.

FARK

Gazetecinin biri, bir basın toplantısında F. K. G. a sordu:

— Üstad, taksiyle otobüs arasındaki en mühim fark nedir?

Minik vali, sevimli bir tebessümle cevap verdi:

— Bilmem... neymiş?

Gazeteci arkadaş, güldü:

— Belli zaten, dedi, lûtfen bir kere otobüse binin de öğrenin!

Kadın — Hani, içinden geçenleri gözlerinden anlarım diyordun?. Demindenberi gözlerinin içine bakıyorum, anlıyamıyorsun!...
Erkek — Hakkın var ama, içinden geçenleri anlamama yoldan geçenler mânî!...

ETEK PEŞİNDE...

Takip ne kadar ihtiyatlı olursa olsun hassas bir kadının onu duymaması mümkün değildir. Şaika da, çok iyi giyinmiş, kibar tavırlı bir gencin kendini bir kaç defa iyice süzdükten sonra belli etmemeğe çalışarak takibe başladığını derhal hissetmişti. Sokakta rastgeldiği kadının peşine düşen münasebetsiz erkeklere Şaika hanım fevkalâde kızar ve dünyada bu hareketten bayağı bir şey tasavvur edemediğini daima söyler ama, nedense bu defa içine hiddet etmek arzusu hiç de gelmiyordu. Belki arkadan bütün mümtaziyetile yürüyen gencin öyle rastgele, mânasız bir delikanlı, yahut çirkin, yaşlı bir adam olmaması, bu hareketi hoş görmesine sebep oluyordu. Maamafih söz atmasına elbette tahammül edemez ve eğer o böyle bir cesarette bulunacak olursa Şaika göz ucuyla ona haddini bildirerek mutlaka uzaklaşmaya mecbur eder veya kendisi bir otomobile atlayıp taciz edilmekten kurtulurdu.

Apartımandan çıkalı beş dakika ancak olmuştu. Galatasaraya kadar uzanıp en yakın bir mağazadan bir kumaşa bakarak hemen dönecekti. Fakat hava yağmurlu, sıkıntılı günlerden sonra, tatlılaşmış, insana biraz dolaşmak arzusu veriyor. Şöyle Taksim bahçesinde pekâlâ bir tur yapılabilir. Arkadan gelen genç, bari söz atmıya, konuşmıya teşebbüs etmese, Şaika bahçeyi dolaşıp tekrar kapıdan çıktığı halde, arkadan ihtiyatla yürüyen güzel delikanlının hâlâ bir şey söylememesine şaşmıya başlamıştı. Acaba çok mahcup bir adammıydı?

Genç kadın kıvrak endamına verdiği cazibeli yürüyüşle, Beyoğluna doğru ağır ağır ilerledi. Yine takip edildiğine emindi. Bir aralık bir mağazaya girip yine çıktı. Kapının biraz ilerisinde delikanlıyle yüzyüze geldiler. İri, hâkim gözleri, kumral bıyıkları ve çok itinalı taranmış saçlariyle sevimli bir gençti. Fakat bu derece ısrar ile takip ettiği halde neden bir teşebbüste bulunamıyordu? Şaika gayri ihtiyari âdeti öfkeleniyor gibiydi. Hiç hatırında yokken bir pastacıya girdi, iki pasta yedi. Kumral gencin de tâ uzaktaki bir masada iki pasta yuvarladığına dikkat etti. Fakat kendi kendine «aman ne beceriksiz şeymiş.. Sanki biraz daha yakın oturamaz mıydı?» deyip kızıyordu.

Oradan çıktı. Aşağıya doğru yürüyerek Lion'a, Libreri Mondiyal'e girip çıktı. Fakat tam kitapçıdan ayrıldığı esnada etrafı süzen gözleri delikanlıyı kaybetmişti. Demek artık gitmiş, çoktan galip çıktığı bu sessiz mücadeleyi nihayet terketmişti. "Beceriksiz! Şaika hiddetinden ve hüznünden âdeta ağlamak, bebeğini kaybeden bir küçük kız gibi hıçkırmak istiyordu.

Kırgın ve yorgun Parmakkapıya doğru yürürken birden heyecandan sarardı ve bir saniye sonra da sevincinden kıpkırmızı oldu. Kumral genç, yine geliyordu, genç kadın kalçalarına biraz daha hareket vererek adımlarını ağırlaştırdı. Artık Taksime yaklaşıyorlardı. Lâkin neden hâlâ bir şey söyliyemiyor yarabbi! Halbuki Şaika kendini o kadar gevşek, mukavemetsiz hissediyordu ki..

Nihayet Sıraservilere saptılar.. Şaika hanım burada fazla ağır yürüyemezdi ve zaten işte bir saatten fazla bunu tecrübe etmiş bulunuyordu. Kimbilir delikanlı bu defa belki yalnız adresini öğrenmekle iktifa edecekti. Belki yarın daha fazla cesaret gösterir, kimbilir, belki...

Kapıda kocası karşıladı:

— Ne kadar geç kaldın Şaika? Hem ne o, telâşlı gibisin?

— Hiç canım!.. Kumaşın tam örneği taş çatlasa yok!.

Şaika gevelediği cevabı bitirmeden kulağının dibinde kapının zili çınladı. Bu muhakkak oydu. Şaika kendi kendine:

— Eyvah, ne ihtiyatsızlık yarab bi! Deli midir, nedir, diyordu, pek âlâ sokakta bana söyleyivermek, hiç olmazsa sonra gelmek kabil iken..

Maamafih içinden korkulu olduğu kadar tatlı bir heyecan da duymuyor değildi. Kapıyı kocası açtı. Gelen hakikaten o kumral delikanlıydı.

Genç kadının rengi duvar gibi oldu ama, kocasının da benzi fena halde atmıştı. Yabancı bey ikisini de salâmlıyarak dudaklarında zarif bir tebessümle:

— Affedersiniz, hanımefendi, dedi. Bir saattir sizi takip etmek terbiyesizliğinde bulundum, başka çare yoktu. Beyefendi ile kulüpten de tanışırız. Kendilerini iki haftadır bekliyorum. Görüşmeğe pek ihtiyacım var. Sizi bir defa beraber gördüğüm için, bugün tesadüf edince, mutlaka devlethanelerine dönerler, ben de bu sayede oturdukları apartımanı öğrenir, beyefendiyi bulur ve oyunda borçlandıkları iki bin lira için rica ederim, dedim...

Şaika, daha fazla dinliyemedi ve odasına fırlıyarak yatağında uzun bir sinir buhranı geçirdi. Ama, bu buhran zevcinin kumar borcundan mı, yoksa demin uğradığı sukutu hayalden mi ileri geliyordu. Bunu kimse tayin edemez, belki kendisi de!.

Şeytan

Rahat - Huzur

Arkadaşına misafir gitmişti:

— Aman, dedi, ne güzel bir yazlık evin var...

— Evet ama, hemen çıkmak zorundayım...

— Ev sahibi yüzünden mi?

— Hayır, kiracı yüzünden: Üst kata bir piyanist taşındı!

★

YASAK

Dar gelirliydi. Boğaza karşı otururlarken, pek boğazlı olmadığı halde, iştahı açılmış olacak, hayli yedi, içti. Sonra içini çekti:

— Hayli zamandır etle meyva yememiştim...

— Doktor mu menettiydi?

— Havır canım, manavla kapap menetti!

★

BENZEYİŞ

— Vallahi, diyordu, sizi gördükçe İsmail aklıma gelir hep...

— Allah Allah... Ne münasebet yahu? Ben uzunum o kısa, ben sarışınım, o esmer, ben zayıfım, o şişman... Aramızda bir benzerlik yok ki?

— Var... var... ikinizin de bana borcunuz var!

DELİL

Kaza yapan bir hususî otomobil sahibinin dâvasında, hâkim şahide sordu:

— Arabayı kullananın yanındaki kadın, kendi karısı mıydı?

— Galiba öyleydi reis bey... Çünkü adamın iki eli de direksiyondaydı!

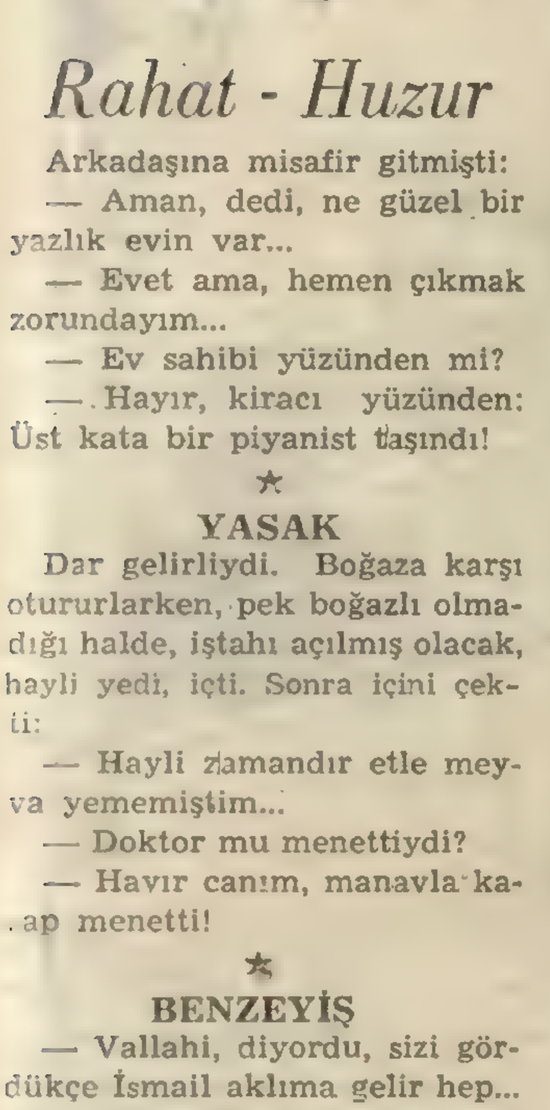

Otel garsonu — Vay utanmazlar vay.. Bir de bana evliyiz demişlerdi!...

SERGİDEKİ AT LIKARINCADA:

Kız — Peşimi bırakmazsanız polise şikâyet edeceğim!...

S P O R

Milletlerarası bir şöhretimiz var: Güreş birincisiyiz. Kimi sanatta, kimi servette, kimi ticarette, kimi teknikte birinci! Bize de spor düşmüş. O da sporun her nev'i değil ha... Tenis değil! O biraz ince spor: Kibar olacaksın! Küçükten başlıyacaksın! Her yerde tenis kortları bulunacak! Ona göre giyineceksin, ona göre yaşıyacaksın! Zor iş! Hokey değil! O biraz zengin spor! Çiftlikleri, mâlikâneleri, düzinelerle hizmetkârı olanların sporu! Futbol değil! O daha çok Şimâl milletlerinin sporu! Ankarada İsveçlilere 6-1 yenildik. Basketbol değil! Daha dün Mısırlılara yenildik! Sadece güreş!

Fakat buna da bin şükür! İsmimizi dünyaya yayıyor. Şöhretimizi arttırıyor. Bize güreş birinciliğinin temin ettiği mevki para ile, reklâmla kazanılmaz.

Sen misin birinci olan? Başladık kendi şöhretimizi kendimiz baltalamağa! Geçen sefer güreşçilerimiz yabancı memlekette saat çaldı, rezalet ayyuka çıktı. Onu unutturalım derken, memlekette zorbalığa başladılar. Bıçak çektiler, hakem dövdüler, sporculuğa yakışmıyacak işler yaptılar.

O, unutulurken spor teşkilâtı burnunu soktu. Memlekete şeref kazandırmış güreşçileri, ailelerine ev hediye edildi diye amatörlükten çıkardı, profesyonel yaptı. Münakaşa, dedikodu, nihayet milli olimpiyat komitesi bunların amatörlüklerini kaybetmediklerine karar verdi.

Verdi amma, şimdi de bir kısım sporcularımız olimpiyat müsabakalarına kabul edilmiyormuş.

Lâfın kısası, elimizden geleni esirgemedik. Er meydanında kimsenin sırtını yere getiremediği yiğitleri el birliğiyle biz yere serdik. Milletlerarası şöhretimizi gölgeliyen yine kendimiziz.

Biz, bize benzeriz, diyoruz ya, iyilik gibi fenalıkta da doğrudur. Bize kendimizin yaptığı fenalığı, bizden başka kimsecikler, ama hiç kimsecikler yapamaz.

TAVSİYE

Doktor hastasını uzun uzadıya muayene ettikten sonra sordu:

— Benden önce bir başka doktora müracaat ettiniz miydi?

— Evet efendim. Hamza Pekbilir'e gittiydim.

— Ne? Kimbilir, size ne saçma şeyler tavsiye etmiştir...

— Kendi ihtisası olmadığını, size gelmemi tavsiye etmişti...

★

ALÂMET

Küçük Hüseyin'le Yeşim, bahçenin bir köşesinde konuşuyorlardı. Yaramaz Hüseyin:

— Yeşim, dedi, biz galiba evden çıkıyoruz yakında...

— Annen mi söyledi?

— Yooo... ama iki tane cam kırdım dün, hiç sesini çıkarmadı!

HİKÂYE

Masal bu ya

Kız — Bu perşembe imkânı yok evlenemeyiz, o gün başkasına söz verdim!...

Bilirsiniz: Komşunun karısına göz koymak günahtır. Bunu sizin, benim kadar Süleyman efendi de bilirdi ama, komşunun karısı Hürmüz hanım gibi akça - pakça, etli dudak, dolgun kalça olursa gelin de göz koymayın...

Süleyman efendinin hikâyesi evvel zaman içinde, yani bundan 40, 50 sene önce geçer. O devirde günah henüz sevap sayılmadığı için, bizim Süleyman efendi de kendi çöplüğünden başını uzatıp komşunun karısına baktıkça, büyük günah işlediğini düşünür ve yarın cehennemde yanacağından başka, cabadan bir de o gün azap içinde kıvranırdı.

Fakat serde erkeklik var. Erkek denilen mahlûk da tâ Âdem babadan beri yakayı şeytana vermiştir. Onun elinden bir türlü kurtulamaz. Süleyman efendi de kurtulamadı ve allem etti, kallem etti, Hürmüz hanımı nihayet dâmına düşürdü.

Hürmüz hanım genç bir duldu. Kocası onu hiç düşünmeden, genç yaşında erkeksiz bırakıp öbür dünyaya, huri kızlarının yanına gitmişti. Hürmüz hanım, âdet yerini bulsun diye, tam iki gün iki gece gözyaşı döktü. Kos koca bir haftayı da yas içinde geçirdi. Meselâ düğüne gitmedi, ut çalmadı, şarkı söylemedi.

Ondan sonra: «E, artık bu kadarı kâfi» diyerek eski hayatına döndü, daha doğrusu yeni bir hayata başladı. Hürmüz hanım ne yapar, ne eder, ne ile geçinir kimse bilmezdi ama, mahallede muhayyilesi geniş, ağzı ondan daha geniş hatun kişiler az dedikodu etmezlerdi. Meselâ kimisi: «Bohçacılık ediyor» derdi.

Bohçacılık, o zamanlar, görünüşte dürüst bir esnaflıktı ama dedikoducular «bohçacı kadın» dedikleri zaman muhabbet tellâllığını kastederlerdi. Rivayete göre, Hürmüz hanım da bohçalarının içinde delikanlılardan tazelere mektup getirir götürürmüş.

Ne ise, orası bize lâzım değil. Süleyman efendiyi de Hürmüz hanımın bohçası filân alâkadar etmiyordu. Onunla başka bir bakımdan alâkadardı. Aylarca süren «Kerem misâli» bir sevda onu yemiş bitirmiş, iğne ipliğe çevirmişti. Daha fazla dayanamadı. Günahı göze aldı, duyulursa karısında yiyeceği paparayı göze aldı, teşebbüse girişti.

Hürmüz hanımın kapısını açmak hiç de zor olmadı. Bizim aşık bir gün iki bahçeyi ayıran -daha doğrusu birleştiren- çitin üzerinden komşu hanıma bir name attı. Hürmüz hanımın tahsili yarım yamalaktı, okuyup yazmanın ancak yarısını öğrenmişti. Okurdu da yazamazdı. Onun için, ertesi gün Süleyman efendi cevap olarak, çitin üzerinden kendi bahçesine atılmış bir pembe mendil buldu. Âşıklar arasındaki parola malûm: «Pembe = gönlüm sende»

Yâni, sizin anlıyacağınız Hürmüz hanım, Süleyman efendiye: «gel» diyordu.

Gitti. Nasıl gitti. O da bir meseleydi ama, âşık Süleyman bu işi de güzel idare etti ve bir günaha daha girdi.

Bir ramazan gecesi, «teraviye gidiyorum» diye evden çıktı ve camiye gidecek yerde Hürmüz hanımın arka kapısından içeri daldı.

★

Onlar ermiş muradına, biz bakalım hikâyenin ardına:

Süleyman efendi komşunun karısına göz koymanın günah olduğunu unuttuğu gibi «korkulu rüya görmektense, uyanık yatmak hayırlıdır» sözünü de unutmuştu. Fakat şeytan bu, insanı rahat bırakır mı? Ertesi geceden tezi yok, bizim o mesud ve memnun zamparanın uykusuna damladı.

Ağzından alev gibi bir dil dışarı uğramış, gözleri birer fırın ağzı gibi yanar bir halde biçâre Süleymanın karşısına çıktı:

— «Ne halt ettin be süleyman!» dedi.

Süleyman ezildi, büzüldü. Soğuk terler dökerek dili döndüğü kadar kendini müdafaaya çalıştı:

— «Vallahi İblis hazretleri, kulunuz efendimizin emrine uydum. Siz demediniz mi bana: «Komşunun karısı bir yudum su, şunu bir yudumda içiver.» diye? Bendeniz de efendimizin emrini yerine getirmek için her türlü günahı göze alarak...»

Şeytan, Süleymanın sözünü kesti:

— «Kabahati benim üzerime atmak istiyorsun ama, hiç zahmet etme: Yarın ahrette sana

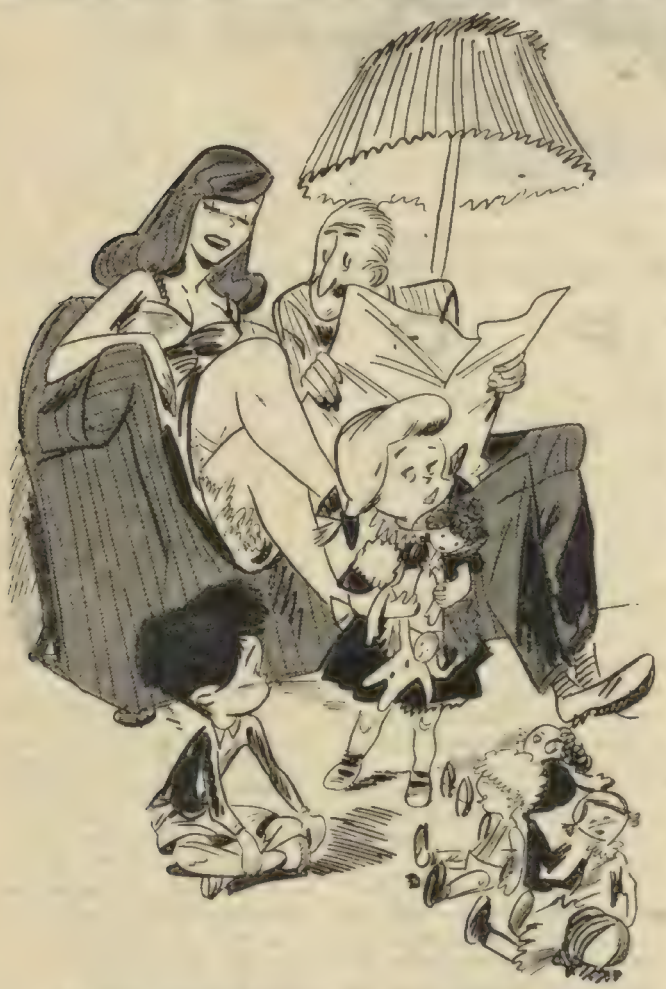

— Biz ailece böyleyiz: Babam on bir evlât sahibiydi.. Benim sekiz çocuğum oldu.. İşte görüyorsunuz, çocuklarımın da, daha şimdiden altı bebeği var!...

şefaat mi ederim sanıyorsun? Bana şeytan demişler, bütün şeytanlıkları benden bilirler. Fakat senin hiç kabahatin yok mu? Asıl şeytanlık sende! Hadi Hürmüz hanımı ben tavsiye ettim, kabul. Fakat «teravi namazına gidiyorum» diye karına yalan atmayı da sana ben mi öğrettim! Seni domuz seni! Yaparsın, edersin sonra kabahati benim üzerime atmağa çalışırsın! Yarın cehennemde cayır cayır yan da aklın başına gelsin, domuz!

Süleyma nefendi haykırarak uyandı, etrafına bakındı: Yanında şeytan falan yoktu. Karısı, hiç bir şeyden habersiz, mışıl mışıl uyuyordu.

Süleyman efendi kalktı, abdest aldı. Sabah namazından önce on rekât tövbe namazı kıldı, doksan dokuzluk tesbihi ile tövbe istiğfar çekti. Ondan sonra da Hürmüz hanıma göz koymak değil, göz atmaktan bile kaçındı.

★

Aradan seneler geçti. Hürmüz hanım başka bir mahalleye taşındı. Gel zaman, git zaman Süleyman efendi de ihtiyarladı. Saçı, başı ağardı... Ve nihayet Allah hepimize gecinden versin- ölüm döşeğine serildi.

Hastalığın ateşleri içinde uykuya daldığı bir gece karşısına yine şeytan çıktı:

— «Beni tanıdın mı Süleyman?»

— «Tanıdım efendim, tanımaz olur muyum? Çok eski bir arkadaşlığımız, hattâ suç ortaklığımız var.»

Ev sahibi — Affedersiniz beyefendi, giyimli değilim bir parça müsaade!...
— İşte, giyindim... Buyurun, konuşalım!...

Şeytan köpürdü:

— «Bak yine suç ortaklığından bahsediyorsun. Bir ayağın çukurda, hâlâ yalan söylüyorsun be utanmaz moruk! Yarın öbür gün Allahın huzuruna çıkacaksın... Fakat, ayağını tetik al! Sorgu - sual esnasında kabahati yine bana yüklemiye kalkarsan alimallah ayağına bir çelme takarım; seni cehennemin esfelesafiline atarım, anladın mı?»

Süleyman efendi, kan ter içinde kalmıştı.

Boğuk bir sesle: «Anladım, anladım,..» diyebildi. «Tövbe... söylemem... öyle söylemem... derim ki...»

Şeytanın gözleri ışıl ışıl yanıyordu.

— «Ha şöyle!» dedi. «Yola gel! Sen adam olacaksın amma ömrün vefa etmiyecek... Maamafih artık hoşuma gitmiye başladın. Sana bir teklifim var: «Yaşamak ister misin?»

Süleyman efendi, bu tekliften bir ümide kapılarak sevinçle sırıttı:

— «Sorulur mu?» dedi.

— «Sorulmaz ama, ben sorarım. Söyle, demek yaşamak istersin?»

— «Tabii».

— «Kaç sene?»

— «Vallahi siz bilirsiniz üstadım, meselâ çok değil, şöyle beş on sene daha!»

— «Kabul. Fakat bir şartla.»

— «Siz söylemeden kabul ediyorum. Ne emrederseniz...»

Şeytan kısa kesti:

— «Şimdi uyanır uyanmaz, karına itirafta bulunacaksın. «Ben falanca tarihte filânca hatunla seni aldattım» diyeceksin. Bu, senin için zor bir iş, biliyorum. Fakat mademki yaşamak istiyorsun, bunu yapacaksın. Hayat kolay şey değil. Haydi bakalım gayret!»

Süleyman efendi gözlerini açtı ve karısını karşısında bir zebani gibi dikilmiş buldu. Bir an: «Bizim hatun şeytanla konuştuklarımızı duydu mu yoksa?» diye düşündü.

Sonra kendi kendine güldü: «Ne münasebet! öyle şey olur mu hiç!» diyordu. Fakat gördüğü rüya da zihnini allak bullak etmişti. Üzerinde tuhaf bir fenalık hissediyordu. Demek ki şeytanın söylediği doğruydu. Karısına itirafta bulunursa kur tulacaktı. İşte, hastalığı daha şimdiden geçmiye başlamıştı...

Fakat, karısına — elinden şimdiye kadar çok çektiği karısına — böyle bir şeyi nasıl itiraf edebilirdi ki? Kırk seneyi geçen evlilik hayatlarında karısı onu: «Yan bastın!» demiş dövmüş, «sağa baktın!» demiş tokadı indirmişti. «Ben falanca tarihte filânca hatunla seni aldattım» gibi müthiş bir itirafla karşılaşınca ne yapmazdı! Çiğ çiğ yerdi vallahi!

Süleyma nefendi bu düşüncelerde iken kucağında şeytanın son sözleri çınladı: «Madem yaşamak istiyorsun... Hadi bakalım, gayret!»

Evet, Süleyman efendi şu canına yandığım dünyasını pek severdi nedense. Bütün cesaretini topladı, bütün gayretini sarf etti ve söze başladı:

— «Gel karıcığım...' Sana bir şey söyliyeceğim...»

★

Simdi siz zannediyorsunuz ki Süleyman efendi bu müthiş itirafta bulundu ve buna mükâfat olarak da şeytan tarafından teminat altına alınan beş on senelik ömre kavuştu; öyle değil mi? Ne münasebet! Süleyman efendi hayatında bir kere o büyük günahı işlemiş olmasına rağmen, Allahın sevgili kuluydu. Allah da onun, şeytanın sözüne uyarak böyle bir itirafta bulunduktan sonra karısının elinden neler çekeceğini tabii, hepimizden iyi biliyordu. Onun için o saat canını alıverdi.

Son dakikada aldığımız bir habere göre şimdi bizim Süleyman efendi cennette huriler arasında sefa sürüyormuş.

VİR-GÜL

Kız — Ne olursun, beni yeme.. Seninle evlenirim...
Yamyam — Pıtıışşt!... O zaman da sen beni yiyesin, değil mi?...

Hikâye

Açılan Kısmet

Yazan: E. E. TALÛ

Büyükadada yazı geçirmekte olan Nerimandan, en samimî sır dağına ayzılmış 20 Temmuz tarihli bir mektuptan şu satırları alıyoruz:

«... Evet Mimiciğim! Çok iyi keşfetmişsin. Kocamla ben burada yalnız uegiliz. Geçen kış bizim evde birkaç defa tesadüf ettiğim Mahir Kapkaçır yok mu? Hani şu sarışın, uzun boylu genç adam.. İşte o da bu sene tesadüfen buraya hava tebdiline gelmiş...

Zavallı Mahir! Şayet birbirimizden böyle altı ay uzak kalmaya mecbur olsaydık cidden felâket olurdu!..

Fakat Mimiciğim, «kimbilir ne tatlı demler yaşıyorsun!» demekle aldanıyorsun. Kocam, evde yapyalnız sıkıldığını bahane ederek bir dakika bile Mahirle benim peşimizden ayrılmıyor. Her an tepemizde...»

Mahir Kapkaçır tarafından en samimî arkadaşına yazılmış 25 Temmuz tarihli mektuptan parçalar:

«... Galiba evvelce de sana bildirmiştim: Her gün öğleden sonra, buraya geldim geleli, Neriman, kocası ve ben, yaya olarak Yörükaliye kadar bir gezinti yapıyoruz. (Sakıp) ın yüzünden bu gezintiler maalesef pek tatsız oluyor. Fakat bu akşam bahtiyarım azizim! Çok bahtiyarım! Zira bugünkü gezmemiz, müstesna olarak keyifli idi. Neden mi?. Çünkü pek ufak ve değersiz bir hâdise bana büyük bir saadet kazandırdı: Evden henüz çıkıp, üç beş adım atmış idik ki Sakıp yerde bir çil kuruş, yani eski zamanın bir gümüş kuruşunu buldu.

Bunun benim saadetimle ne alâkası olabileceğini soruyorsun değil mi? Anlatayım da bak!

Sen hic sokakta para buldun mu? Buldunsa, bilirsin ki, bu bulunan para çok ehemmiyetsiz de olsa, insan evvelâ sevinir, sonra da acaba bir daha bulur muyum diye mütemadiyen, yürürken önüne bakar. Bu gayet tabiidir...

İşte, Sakıp da böyle yaptı. Hep gözleri yerde yürüdü. Neticede, Nerimanla ben -Sakıp başkasiyle meşgul bulunmadığı vakitler- biribirimizin yüzümüze âsıkane bakamazken, bugün fırsattan istifade, elele tutuştuk, hattâ yolun bir dönüm yerinde çabucacık öpüştük bile!

Dilenci — Bu yirmi beş kuruş ne efendi?.. Ben senden film çevirmek için sermaye değil, karnımı doyurmak için para istedim!...

— En mükemmel elbise dolabımız budur bayan, rahat rahat üç kişi sığar içine!...

Ah! mümkün olsa da Sakıp her gezintinin her adımında yüz lerce gümüş kuruş bulsa!..

Sakıp bey tarafından en samimî dostuna yazılmış 3 Ağustos tarihli mektuptan cümleler:

«... İşte belli başlı söyliyeceklerim bundan ibaret...

Ha!.. Az kaldı unutuyordum! Sana harikulâde bir şey haber vereceğim... Sen beni, on senedir, on beş senedir tanırsın. Her halime, hayatımın en küçük hususiyetlerine kadar vukufun vardır. Bilirsin ki ben öyle fevkalâde kısmetli bir adam değilimdir. Halbuki azizim, bir müddetten beridir müthiş surette talihim açıldı.

Ne gibi mi?. Bak anlatayım:

Bugün on gün oluyor, evet tam on gün oluyor ki, ne zaman sokağa çıksam, adım başında para buluyorum.

İlk defasında gümüş bir çil kuruş buldum. O vakitten beri kâh bir yirmibeşlik, kâh bir ellilik, hattâ ara sıra da bir lira buluyorum. İster inan, ister inanma birader. Gün yok ki evin kapısından çıkıp şöyle beş on adım atayım da yerde para görmiyeyim.

Tuhafı nerede?. Sokağa karım ve bizim Mahirle daima birlikte çıktığımız halde onlar hiç bir şey bulamıyorlar.

Hulâsa, azizim, tekrar ediyorum: Kısmetim bayağı açıldı. Adeta imkânsız olduğunu bilmesem, birisinin her gün benden evvel sokağa çıkıp yoluma para serptiğini iddia edeceğim geliyor!...

Ercüment Ekrem TALU

Aydabir

İkinci Sayısında

★ **Bir dâhinin aşkı!**

★ **Kadınların yüzleri ve içyüzleri!**

★ **Adalar sahilinde!**

★ **Rita anne!**

★ **Homoseksüeller..**

★ **Son faydalı buluşlar.**

★

Benim

Tedavim

Kahkahadır!

★

Mısır Saraylarında Türk Modası!

Dünya Karikatürleri

DOKTORUN MUAYENEHANESİNDE:

Kadın — Aman, çabuk bir doktor!...

— Marc' Aurelio —

Kadın — Sultanım, beni azat et, boşanmak istiyorum...
Sultan — Peki... 196 ncı haremimi listeden siliniz!...

— İci Paris —

YAZISIZ!...

— Te Herrison —

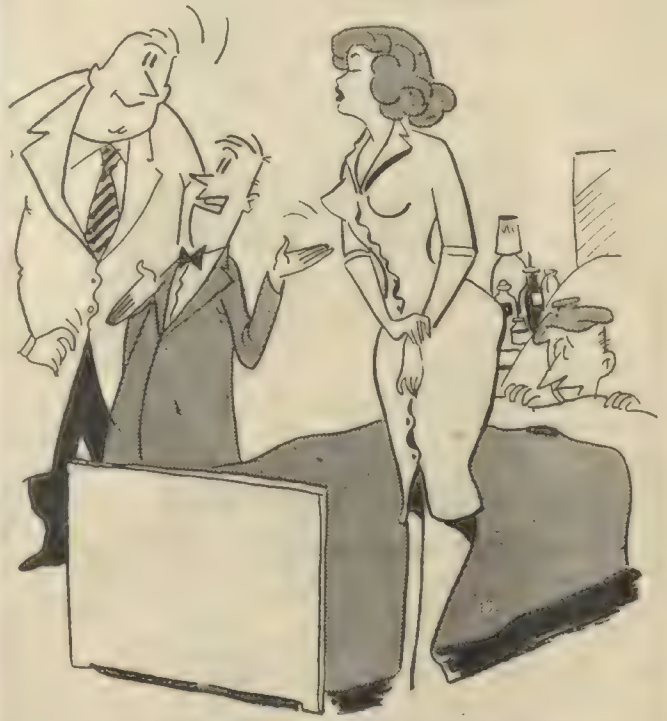

— Hepsini kullandık doktorcuğum: Stroptomisin, Terromisin, Pervin, Zerrin, Nesrin.. hiç biri fayda vermedi!..

— İl Travaso —

— İşte anneciğim, bana dest-i izdivacını uzatan genç!...

— İci Paris —

Hikâye

Fedakâr Kadın!

Halim bey günden güne sararıp soluyordu. Gözleri çukura kaçıyor, bir deri bir kemik kalan vücudu elbisesinin içinde, tarlalara dikilen karga korkuluğu gibi sallanıyordu. Kocasını çok seven fedakâr karısı Refika bu durum karşısında meraklandı ve:

— Kocacığım, senin halini beğenmiyorum. Bir doktora gidip göstersek.

— Fakat karıcığım.

— Fakatı falan yok. Günden güne ateşe tutulmuş mum gibi eriyorsun yahu.

— O da yalan değil.

— Bütün sevgime rağmen kendi sıhhatimi sana verememe ya. Sen böyle sararıp solarken ben şişmanlamaktan âdeta utanç duyuyorum. Yediğim içtiğim, gezdiğim yürüdüğüm hiç içime sinmiyor. Sen şu inadını bırak da bir doktora gidelim.

Halim bey karısının elini şefkatle okşadıktan sonra:

— Peki karıcığım, nasıl istersen öyle olsun, dedi.

Doktor, Halim beyi uzun uzadıya muayene etti. Tansiyonunu ölçtü, nabzına baktı, kalbini dinledi, her tarafını inceledi.

Fedakâr karısı halecan içinde, köşedeki koltukta muayenenin neticesini sabırsızlıkla bekliyordu.

Doktor sordu:

— Sigara içer misiniz?.

— Tabii doktorcuğum, bir paket sigara, hem de Birinci. Beş altı sigar, biraz da pipo.

Doktor kaşlarını çattı.

— Ha, bakın bu çok fena, ağzınıza tütün namına bir şey koymıyacaksınız.

— Aman doktorcuğum, nasıl yapacağım. Ben tütünün kokusuna bayılırım.

— Beyefendi, içkiyle aranız nasıl?

— Canım efendim, herkes gibi. Öyle pek fazla değil. Meselâ akşamları bir yarım kiloluk. Öğleleri de bir şişe şarap içerim.

— İçki de yasak. Katresi zehir.

— Aman Yarabbi, kafayı tütsülemeden ben nasıl yaşarım doktor?

— Nasılı masılı yok beyefendiciğim. Sonra en mühimmi hanım efendi ile odalarınızı kat'i surette ayıracaksınız.

Halim bey boynunu büktü. Refika hanım kızararak bir şey söylemek ister gibi yutkunduktan sonra vazgeçti.

Doktor gözlüklerinin üstünden bakarak ciddî bir sesle tekrarladı:

— Beyefendi, sigara, içki, kadın yasak. Bunlardan vazgeçeceksiniz. Aksi takdirde nâhoş hâdiselere sebebiyet verirsiniz. Dedikten sonra sükûnetle masasının başına geçip oturdu.

Halim bey doktorun muayenehanesinden fedakâr karısının koluna dayanarak süklüm püklüm çıkıp eve geldi.

Senelerden beri alıştığı şeylerden birdenbire ayrılmak kolay değildi Akşam olup kenahet vakti gelince içini çekti ve:

— Hiç olmazsa şu benim sevgili Birincinin dumanını görebilsem, kokusunu duysam diyordu.

Refika kocasını memnun etmek, biraz olsun teselli etmek için derhal sigara paketine sarıldı. Başı döne döne, midesi bulana bulana biribiri üstüne içti.

Halim bey:

— Var ol karıcığım diyordu, oh misler gibi geliyor. Hey gidi dünya hey. Hele canım sigaranın biberli kokusu.

Fedakâr Refika onu da içti.

Yemeklerde Halim beyin gözleri doluyor, armut çöpüne dönen boynunu bükerek:

— Ah böyle su içeceğim de hiç aklıma gelmezdi. İnsanın kafası dumanlanınca dünyanın gamına kasavetine daha kolay karşı koyabiliyor diyordu.

Sevgili karısı onu teselli için bardak bardak şarapları, rakıları dikiyor, fitil sarhoş, gülüyor, söylüyor, açık saçık konuşuyordu. Kocasının çift görmesi için de ikiz kız kardeşini yanına almıştı.

Halim bey memnun, karısının saçlarını okşarken bir taraftan da:

— Aferin, yaşa sevgili karıcığım, içki, sigara kokusunu duyunca ve seni de karşımda çift görünce âdeta kendimi sarhoş zannediyorum diyordu.

Fakat Refika, hatırı için bunca zahmetlere katlandığı sevgili kocasının evdeki genç hizmetçiyi baygın gözlerle süzdüğünü görünce adamakıllı canı sıkıldı ve kendi kendine söylendi:

— Onu teselli etmek için sigaraya, içkiye alıştım. Hizmetçi ile sevişme hayalini de vermek için elin karısı ile mercimeği fırına verecek değilim ya.

Ayşe ERİNÇ

AYDABİR

□

SAYI 2 Çıkıyor

□

İKİNCİ SAYIDAKİLER:

Güzellik olimpiyadı	Peyami Safa
İki yatak kahramanı	Midhat Cemal Kuntay
Bahara Kasiyde	Orhan Seyfi Orhon
Ayna «Manzum Hikâye» ...	Yusuf Ziya Ortaç

Geceler ilâhesi!

Büyük, resimli, aşk ve ihtiras Hikâyesi

Kerime Nadir

□

Sinema şiiri!

Abdülhak Hâmid

Dâhî şairimizin hiç bir yerde çıkmamış, ültramodern bir şiiri

Boğazın Rumeli kıyısı	Niyazi Ahmet
Tarihin en cüretli nüktedanı	Hamdi Varoğlu
Ölüm Meleği	Server Bedi

Son Halifenin

İstanbuldan nasıl çıkarıldığını çıkarandan dinleyiniz.

Anlatan:

Eski Istanbul Valisi

Muhittin Üstündağ

Yüzlerce fotoğraf ve yazı...

DÜNYA Karikatürleri

Erkek — Haaa, aklıma geldi bak: Deniz topunu almayı unuttuk!..

— Le Rire —

YAMYAMLAR DİYARINDA:
— İyi pişirmemişsiniz galiba!...

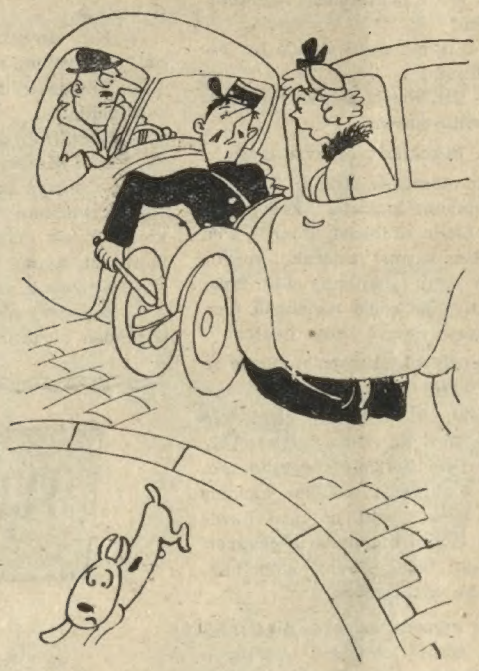

— Kuzum, siz yolun ortasındaki işaret memuru değil misiniz?..

— Fon Rire —

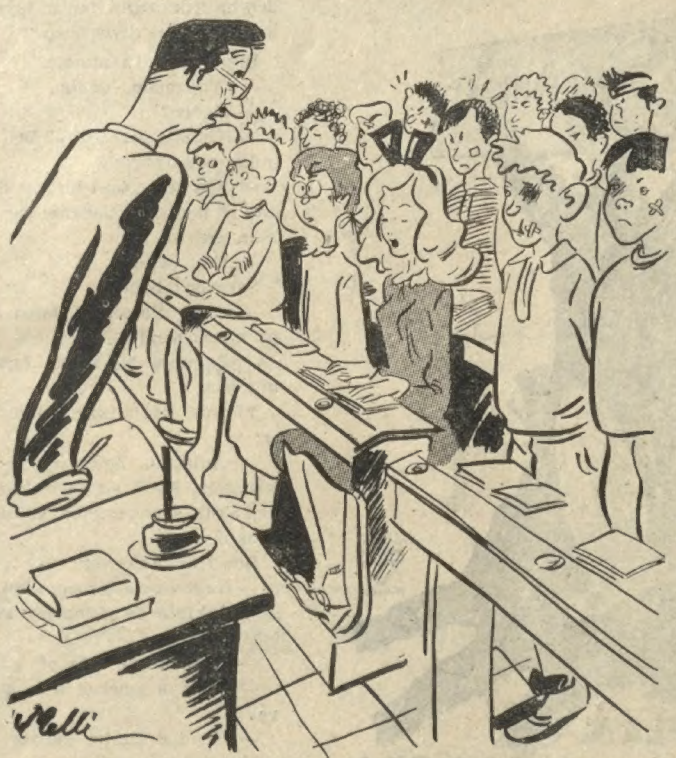

Öğretmen — Bu ne?. Yine kaş, göz patladı ha?.. Neyi paylaşamıyorsunuz, anlıyamıyorum bir türlü!...

— İl Travaso —

İTİYADIN KUVVETİ:
Gece bekçisinin düğün gecesi!..

BİR YILBAŞI GECESİ

AKBABA'NIN ROMANI: 19

Yazan: Fuat SAYGUN

— Hayır ama.. çare yok, tutacak, tutturacağız. Başka bir emrin?

Sevin çantasını aldı ve kalkmağa hazırlandı:

— Estağfurullah... Başka bir ricam yok. Şimdi gidebiliriz.

— Ben yalnız gitsem olmaz mı?

— Hayır, bu dakikadan itibaren yalnız sokağa çıkamazsın.

— Ömrümün sonuna kadar mı?

— İhtiyarlayıncıya kadar.

Kalktık. Sevinin arkasından köle gibi gidiyordum. Otelin bahçesinde yanına yaklaşarak sordum:

— Evde pencereden bakabilir miyim?

— Sık sık değil. Arada bir bakabilirsin.

— Bir komşu gelirse tavla oynıyabilir miyim?

— Erkeklerle oynıyabilirsin.

Bir otomobile atladık. Bizim apartımanın kapısına kadar geldik. Sevin arabadan inmedi. Pencereden başını uzatarak apartımanı satın alacakmış gibi tepeden tırnağa kadar bir süzdü. Ben içeriye girinciye kadar bekledi.

Merdiveni çıkarken motörün sesini duydum.

Evde, odama girince kendi kendime sordum: «Bu ne iştir? Alay mı ediyor benimle? Maksadı nedir? Hakikaten bukadar kıskanç mı? Neden bekliyor beni burada?» Bütün bu suallerin cevapsız kalması benim Sevine karşı bağlılığımı arttırıyordu.

Bir roman yazmayı düşünseydim, adını «Sevgilisi tarafından kendi evine hapsedilen bir enayinin hâtıraları» koyardım. Bu mahpusluk hayatı kaç gün sürecek? Bir hafta kalırsam ev halkı telâşa düşer. Benim gibi sokakta gübeği kesilmiş bir adamın ihtiyar kızlar gibi evin içinde oturmasına ne mâna verilir? Yün blûz örmesini de bilmem. Gündüz kitap okumak sıkar. Gece gündüz radyo çalarsam iki üç günde ondan da nefret ederim.

Sonra, ev halkına ne diyeceğim? Hasta olduğumu söylesem, etrafımda bir sevgi ve şefkat fırtınası kopacak, bende rahat huzur bırakmıyacak. Mühim bir iş düşündüğümü, plânlar kurduğumu söylesem, kimseyi inandıramam. Benim sıkıya gelmediğimi ve hiç bir iş üzerinde uzun boylu kafa yormadığımı bilirler. Doğruyu söylesem, maskara olurum. Daha evlenmeden sakalını bir kızın eline verecek kadar âciz oluşuma gülerler.

Ne yapalım? Dayanabildiğim kadar bu hürriyet orucunu tutup evde oturacağım, sabrım tükendiği zaman dışarı fırlıyacağım.

Ogün, hiç sokağa çıkmadım.. Gece erkenden yattım. Rahat bir uyku uyudum. Ondan evvelki geceler, Sevinin kararsız halleri uykumu kaçırıyordu. Şimdi ben bir mahpusum ama, sevilen, kıskanılan bir mahpus.

Öğleden sonra Sara çıkageldi. Yeni bir rob giymiş. Elinde yeni bir çanta. Saçlar yeni bir biçime sokulmuş. Gözleri pırıl pırıl, keyfi yerinde.

— Kız! diye bağırdım, bu ne hal? Anlıyalım, ne oluyoruz?

— Tamamdır, dedi.

Anladım:

— Kâmil mi? diye sordum.

— Evet. Kararı verdik. Evleniyoruz. Cumaya İzmire gideceğim.

Ben avucumu ağzımın üstüne koyarak bir müddet Sarmaşık'a baktıktan sonra:

— Ne çabuk yahu! dedim.

— Ben sana söyledim: Turnayı gözünden vururum.

— Herif turna değil, devekuşu ama, aşkolsun sana.

— Darısı başına.

İçimi çektim. Öna bile hakikatı söylemekten utanıyordum.

Çok oturmadı, kalktı:

— Haydi, dedi, beraber çıkalım. Böyle ne oturuyorsun evde?

Bereket, odada kimse yoktu.

— Çıkamam, dedim.

— Niçin?

— Çıkamam da onun için.

— Hasta mısın?

— Hastadan beter.

Sarmaşık kolumdan tutup çekti:

— Haydi alayı bırak da çıkalım.

O sırada kapı vuruldu ve hizmetçi elinde bir mektupla göründü:

— Beyefendi, bunu bir çocuk getirdi, dedi.

— Anladım, ver.

— Zarfını imzalıyacakmışsınız.

— Peki.

Zarfı imzalayıp verdim. Bu her halde Sevinin kontroluydu. Mektupta ne yazmış acaba?

Sarmaşıktan bir dakika müsaade istiyerek okudum:

«Sevgili Macit,

«Ben bugün uçakla İzmire gidiyorum. Orada bir kaç ay kalacağım zannederim. Sebebini sormıyacaksın tabiî. Aramızda konuştuğumuz gibi, evden hiç çıkmazsın, uslu uslu oturursun, yaramazlık etmezsin. Söz dinlersen sana çikolata alırım. Yoksa aramız ebediyyen açılır. Gözlerinden..

Sevin»

Mektubu Sarmaşığa göstermeden evvel durumu anlattım. Sonra da mektubu verdim, okudu.

— Ayol, dedi, biz geç kaldık.

— Hayrola? dedim.

— Anlamakta geç kaldık.

— Neyi?

Sarmaşık mektubu bana uzatarak cevap verdi:

— Bu kız kaçık. Artık hiç şüphe yok. Fazla şımarmış, biraz oynatmış.

Mektubu yelpaze gibi yüzümde sallıyarak sordum:

— Şimdi ben ne yapacağım?

Sarmaşık bir omuzunu kaldırıp üstünden bana yan gözlerle baktı:

— Ne yapacaksın? dedi, gezeceksin, tozacaksın, eğleneceksin, kız İstanbula geldiği zaman: «evden hiç çıkmadım, senin hayalinle oyalandım» diyeceksin.

Başımı arkaya atarak:

— Yapamam, dedim.

— Neden?

— Kiminle gezeceğim? Sen Kâmille evleniyorsun.

— Ben seni güzel bir kız arkadaşıma tanıtırım. Sabahat var. Lokum gibi bir kız.

— Cık! dedim.

Sarmaşık bağırdı:

— E, ne olacak? Aylarca evde mi oturacaksın?

— Bakalım. Ne kadar dayanabilirsem...

Yüzüme uzun uzun bakan Sara:

— Anlaşıldı, dedi, sen de kaçırmışsın. Ayol, siz birbirinizi adamakıllı seviyorsunuz. İkiniz de oynatmışsınız.

Ben içimi çekerek:

— Galiba öyle bir şey oldu, dedim, doktora da gidemem, evden çıkamam.

— Çıkarsan ne bilir o?

— Kontrol gelecek her gün eve.

— Kendisi İzmire gidiyor, nasıl kontrol gönderir?

— Bulur bir çaresini o.

Sarmaşık başını iki yana sallıyarak:

Ankarada Yenişehir Mithatpaşa caddesinde kaloriferli, parke döşeli, konforlu

SÜMER Apartımanının bir dairesi

SİZİN OLABİLİR

Emirlerinizi bekliyen şube ve ajanslarımızda 150 liralık bir hesab açtırmakta acele ediniz.

SÜMERBANK

MASMAVİ

FEYZİ HALICI

Sözün musiki, musikinin renk olduğu şiir kitabıdır.

109 kuruşluk pulla aşağıdaki adresten isteyiniz: «Posta Kutusu 32 — Konya».

Necmi Rıza Mağazası

Yaz için büyük tenzilâtlı satışına başlamıştır. İstifade ediniz

Düz ve Emprime Fransız Şantunğları... Yeni Desen Amerikan poplinleri... Fransız ketenleri... Zengin çeşitler.

Elhamra Pasajı yanında

TİCARET BANKASI

24/Temmuz/1952
Perşembe

Akbaba

35
Kuruş

— O kadar acele geldim ki, mayomun göğsünü burada örüyorum!...

— Le Rire —

379